

Síťové aplikace a správa sítí

Dokumentace k projektu Programování síťové služby

Varianta 2: Export DNS informací pomocí protokolu Syslog

Obsah

1	Úvod	2
2	Uvedení do problematiky	3
2.1	Model TCP/IP	3
2.1.1	Vrstva síťového rozhraní	3
2.1.2	Síťová vrstva	3
2.1.3	Transportní vrstva	3
2.1.4	Aplikační vrstva	3
2.2	Domain Name System	3
2.2.1	Formát DNS zprávy	4
2.3	Syslog protokol	4
2.3.1	Formát zpráv	4
3	Struktura programu	5
4	Implementace	6
5	Testování	7
6	Použití	8
7	Dodatečné informace	9

1 Úvod

Dokumentace popisuje řešení projektu a vysvětluje danou problematiku. Naší úlohou bylo nastudovat si potřebné informace a následně navrhnout, naprogramovat a otestovat síťovou službu, navíc k ní napsat manuálovou stránku. Varianta 2, kterou jsem řešil spočívala ve vytvoření aplikace dns-export. Ta odposlouchává síťový provoz na síťovém rozhraní, případně zpracovává pcap soubor, ve kterém je nějaká síťová komunikace již zaznamenána. Aplikace vyfiltruje DNS provoz a následně zpracovává jednotlivé pakety, konkrétně DNS odpovědi (responses). V každé odpovědi projde skrz všechny odpovědní záznamy (Answer resource records) a vyčte určité informace. Doménové jméno, typ DNS záznamu a data specifická pro každý typ. Dále je zaznamenán výskyt těchto informací, shodné jsou sečteny. Tyto výsledky jsou zasílány na syslog server ve formátu odpovídající syslog protokolu.

2 Uvedení do problematiky

2.1 Model TCP/IP

Síťová komunikace je kvůli své komplexnosti rozdělena do tzv. vrstev, které znázorňují hierarchii činností. Výměna informací mezi vrstvami je přesně definována. Každá vrstva využívá služeb vrstvy nižší a poskytuje své služby vrstvě vyšší.

2.1.1 Vrstva síťového rozhraní

Nejnižší vrstva, umožňuje přístup k fyzickému médiu. Je specifická pro každou síť v závislosti na její implementaci. (např. Ethernet)

2.1.2 Síťová vrstva

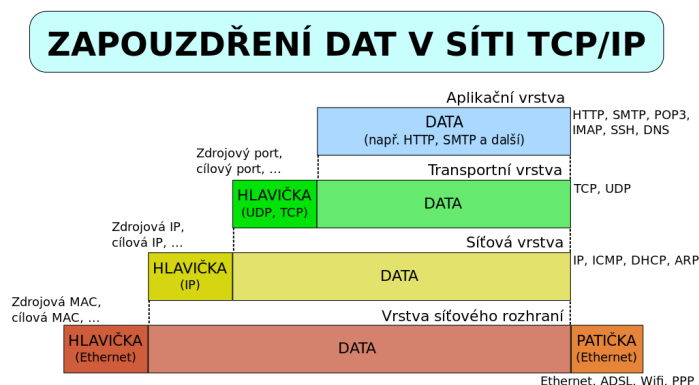
Vrstva zajišťuje síťovou adresaci, směrování a předávání datagramů. Je implementována ve všech prvcích sítě – směrovačích i koncových zařízeních. (např. IPv4, IPv6, ARP, ICMP)

2.1.3 Transportní vrstva

Poskytuje transportní služby pro kontrolu celistvosti dat. Jedná se o spolehlivé spojení (TCP) nebo nespolehlivé spojení (UDP). Je implementována až v koncových zařízeních, proto umožňuje přizpůsobit chování sítě potřebám aplikace.

2.1.4 Aplikační vrstva

Vrstva, která se stará o přenos konkrétních aplikačních dat. (např. SSH, FTP, HTTP, DHCP, DNS)

Obrázek 1: Schéma zapouzdření dat na vrstvách TCP/IP

2.2 Domain Name System

DNS (Domain Name System) je hierarchický systém doménových jmen, který je realizován servery DNS a protokolem stejného jména, kterým si vyměňují informace. Jeho hlavním úkolem jsou vzájemné převody doménových jmen a IP adres sítě. Slouží de facto jako distribuovaná databáze síťových informací.

2.2.1 Formát DNS zprávy

DNS zpráva má následující formát:

Header
Question
Answer
Authority
Additional

Header (hlavička) blíže specifikuje DNS zprávu. Například zda se jedná o dotaz, či odpověď, zda nastala nějaká chyba, nebo kolik zpráva obsahuje DNS záznamů (resource records) a jakých jsou typů.

V sekci Question (dotaz) jsou informace které chce tázající zjistit. Konkrétně doménové jméno na které se dotazuje, typ a třída záznamu.

Answer, Authority a Additional jsou pak záznamy. Všechny mají shodný formát a obsahují různé odpovědi, případně cestu jak se odpovědi dosáhlo.

2.3 Syslog protokol

Syslog protokol je standard pro záznam programových zpráv (logů). Program podle protokolu posílá zprávy napříč sítí ke kolektorům logovacích zpráv – syslog serverům. Jedná se tedy o architekturu klient-server. Komunikace může probíhat přes UDP na portu 514 nebo přes TCP na portu 6541.

2.3.1 Formát zpráv

Maximální délka paketu je 1024 bytů. Zpráva má následující formát:

PRI HEADER MSG

Část PRI se skládá ze třech až pěti znaků. Začíná znakem '<', následuje číslo a končí znakem '>'. Číslo uvnitř špičatých závorek se nazývá Priority value a reprezentuje Facility – zařazení podsystému a Severity – míru závažnosti.

PRI = <Priority Value>

Priority value se vypočítá následujícím vzorcem:

Priority Value = Facility * 8 + Severity

Část HEADER obsahuje časovou značku – TIMESTAMP, tedy kdy byla zpráva odeslána a adresu odesílatele – HOSTNAME, tedy kdo zprávu odeslal.

HEADER = TIMESTAMP HOSTNAME

Poslední část, MSG, se sestává opět ze dvou částí. První z nich je TAG, což je název procesu, který zprávu vygeneroval a druhá je CONTENT, tedy konkrétní obsah zprávy.

MSG = TAG CONTENT

3 Struktura programu

Aplikace se snaží držet objektově orientovaného paradigma. Kvůli spravování signálů (signal handler) bylo nutné některé věci definovat na globální úrovni.

Jako první se pracuje s instancí třídy ArgParser, která se stará o zpracování argumentů příkazové řádky a jejich validaci. Argumenty jsou uloženy jako privátní atributy a přístup k nim je definován pomocí příslušných metod.

Třída PcapParser využívá pcap knihovnu pro odchyťávání síťového provozu na síťovém zařízení, případně pro parsování zdrojového pcap souboru. Dále vyfiltruje DNS provoz a zpracuje veškeré hlavičky až k aplikační vrstvě. Poradí si na síťové vrstvě s IPv4 i IPv6 datagramama a na transportní vrstvě s TCP i UDP komunikací.

Třída DnsParser zpracovává data DNS protokolu. Vytrídí pouze odpovědi (responses), které neskončili chybou. Projde všechny záznamy v sekci Answers a vybere data potřebná k vytvoření statistik. Statistiku ukládá do globální datové struktury unordered map jako dvojice klíč->hodnota. Klíč jsou získaná data z DNS záznamu a value je počet výskytů těchto dat za celou dobu odchyťávání, případně za zpracování celého pcap souboru.

Třída Syslog se pak stará o komunikaci se syslog serverem. Poskytuje metody pro připojení, odpojení a odesílání zpráv na syslog.

Ve funkci signal handler jsou pak odchyťávány signály, SIGUSR1 pro výpis statistik na STDOUT, SIGALRM pro odeslání statistik na syslog server a SIGINT pro ukončení aplikace (v případě odposlouchávání na síťovém rozhraní běží aplikace až do obdržení tohoto signálu).

4 Implementace

...

5 Testování

...

6 Použití

...

7 Dodatečné informace

...